

REVISORSEXAMEN

Svarsmall

Maj 2003

1. PHARMAINVENT AB (32 p)

Deluppgift 1.1

Marknad

- möjligheterna till kommersialisering och tillhörande riskanalyser
- affärsplan med affärsidé, mål och budgets
- immaterialrättsliga frågor om t.ex. patentskydd inklusive rutiner för bevakning av patentansökningar

Organisation

- ledningens tidigare erfarenhet av företagande och aktiebolagslagens regler etc.
- organisation av verksamheten
- personalbehov
- tillverkning, licensiering
- arbetsordning för styrelsen, VD-instruktion
- ägarfrågor, t.ex. aktieägaravtal

Finansiering

- bedömning av finansieringsbehov
- kapitalstruktur (eget kapital – annan finansiering)
- ”burn-rate”

Redovisning och revision

- uppläggning av redovisning och rapportering
- viktiga redovisningsprinciper
- förväntningar på revisorn inklusive former för samverkan
- längden på första räkenskapsåret

Deluppgift 1.2

- a) Jag ber Morgan ta fram underlag och göra en egen bedömning av redovisningen genom att jämföra med Redovisningsrådets rekommendationer (bl.a. RR 15) och annan tillämplig normgivning, t.ex. BFN R 1. Av särskild vikt är att det finns kommersiella, tekniska och finansiella förutsättningar för att fullfölja de olika projekten. Jag ber honom även ta fram ett förslag på hur vi på bästa sätt kan rapportera till företaget.
- b) Övergripande frågeställningar att ta upp med Pharmainvent AB:
- princip för aktivering (t.ex. hantering av administrativa utgifter)
  - nedskrivningsbehov avseende immateriella tillgångar
  - skyldigheten för styrelsen att upprätta kontrollbalansräkning
  - utbildningsbehov inom ekonomifrågor

Deluppgift 1.3

- a) Det är rätt att intäktsföra hela beloppet under 2003 under förutsättning att någon form av matchning mot kostnader inte kan göras (RR 28 och BFN R5). I resultaträkningen bör bidraget redovisas bland övriga rörelseintäkter. Vidare bör upplysning lämnas om bakgrunden till det erhållna stödet, förslagsvis i en not till resultaträkningen.

Då bidraget lämnats utan krav på motprestation är det inte skattepliktigt. Någon utgående mervärdesskatt ska inte heller redovisas, varför mervärdesskatteredovisningen måste justeras.

- b) Då verksamheten successivt förutsätter ny finansiering är det viktigt att det av förvaltningsberättelsen framgår hur tillkommande finansiering kan ske. Mot den bakgrunden bör möjligheten till ytterligare bidrag kommenteras. Texten måste dock utformas så att läsaren av årsredovisningen inte invaggas i falska förhoppningar om fortsatta bidrag.*

Deluppgift 1.4

a) Med utgångspunkt i aktiebolagslagen (bl.a. 8 kap. 3 §) och årsredovisningslagen (2 kap. 7 §) klargör jag att det är styrelsen – och ingen annan - som har ansvaret för att bokföringen och årsredovisningen är av god kvalitet enligt gällande lag och redovisningsrekommendationer.

De krav som ställs på revisors opartiskhet och självständighet enligt revisorslagen innebär att jag som revisor inte upprättar årsredovisningar eller självdeklarationer åt en revisionsklient, men att jag kan biträda med upplysningar och råd.

På motsvarande sätt är det inte förenligt med god revisorssed att jag skulle ta ansvar för företagets kontakter med skattemyndigheten. Det skulle innebära att ett oacceptabelt partställningshot uppstod om jag agerade som ombud för företaget.

Efter dokumenterad prövning enligt analysmodellen som utvisar att oacceptabla hot mot min opartiskhet och självständighet inte finns, kan jag lämna råd inom de aktuella områdena inom ramen för min yrkesmässiga kompetens.

b) Revisorns uppgift och ”främsta roll” i Pharmainvent AB och i andra aktiebolag är att granska årsredovisningen och förvaltningen och att därefter avge en revisionsberättelse, som är offentlig. Jag kan genom revisionsberättelsen intyga att den lämnade informationen följer god redovisningssed eller - vid behov – upplysa om avvikelser från god redovisningssed. På motsvarande sätt ska jag avge ett ställningstagande i fråga om ansvarsfrihet och kan i vissa fall behöva anmärka på styrelsens och VD:s förvaltning samt, om det finns anledning till det, avstyrka ansvarsfrihet.

Revisionsberättelsen ger företagets intressenter en försäkran om att årsredovisningen uppfyller årsredovisningslagens krav och ger en rättvisande bild av företagets utveckling, resultat och ställning.

Deluppgift 1.5

1.

En firmateckningsrätt eller fullmakt kan genom styrelsebeslut återkallas när som helst. Om Karl Pettersson fortfarande ingår i företagets styrelse bör man snarast hålla en extra bolagsstämma där man väljer en annan styrelseledamot.

I aktiebolag innehåller registreringsbeviset uppgifter om vilka - förutom styrelsen - som har firmateckningsrätt. Om firmateckningsrätten (eller styrelse och VD) ändras är det viktigt att PRV underrättas utan dröjsmål, så att Pharmainvent AB kan få ett nytt registreringsbevis.

Vidare bör den nya styrelsen snarast underrätta viktiga affärskontakter och leverantörer, t.ex. banken och den leverantör som levererat varor till Karl, att Karl inte längre har rätt att företräda företaget. Det finns tyvärr inget säkert sätt att skydda sig mot ytterligare kostnader genom Karls utnyttjande av gamla rättigheter. Om motparten är i god tro kan det vara svårt för Pharmainvent AB att häva köp och avtal som Karl tecknar som företrädare för företaget. Pharmainvent AB får i så fall vidta de juridiska åtgärderna mot Karl. Jag råder vidare Anna att kontakta en jurist för att få ytterligare vägledning och förslag till juridiska åtgärder.

2.

Det kan vara lämpligt att låta åtminstone två i förening teckna firman. Även andra fullmakter, t.ex. hos banken, bör också utformas så att det krävs två i förening för att göra betalningar och uttag. Vidare kan beloppsgränser i fullmakterna bidra till förstärkt intern kontroll.

Jag rekommenderar dessutom företaget att årligen bekräfta firmateckningsrätter och övriga fullmakter.

2. Mixpack Holding AB (18 p)

Deluppgift 2.1

I RR 1:00 Koncernredovisning (p. 3) anges att denna rekommendation även är tillämplig vid inkråmsförvärv. Detta innebär bl.a. att identifiering och värdering av övertagna tillgångar och skulder ska dokumenteras i en förvärvsanalys och att de olika posterna ska värderas till verkligt värde. I de fall köpeskillingen överstiger de tillgångar och skulder som förvärvats uppkommer en restpost som rubriceras goodwill.

Ett förslag till redovisning av förvärvet av inkråmet i Well-Pack AB med tillhörande kommentarer är följande (belopp i tkr):

Revisorsexamen svarsmodell våren 2003

Köpeskilling	3 200
Immateriella anläggningstillgångar	75 ¹⁾
Materiella anläggningstillgångar	1 046 ²⁾
Varulager	870
Kortfristiga fordringar	2 351
Avsättningar	- 250 ³⁾
Kortfristiga skulder	<u>- 1 891</u> ⁴⁾
Goodwill	999

1) Utgifter för att utveckla och skapa en hemsida på Internet uppfyller normalt inte kraven för aktivering av en immateriell tillgång. Innefattar utgiften exempelvis arbeten för att möjliggöra elektronisk handel eller dylikt bör viss möjlighet till aktivering finnas. Möjlighet att använda elektronisk handel kan innebära såväl framtida ekonomiska fördelar som kostnadsbesparingar.

Den hyresrätt som omfattas av inkrämsöverlåtelsen bör redovisas till bedömt verkligt värde.

2) Materiella anläggningstillgångar bör justeras med anledning av ny värdering av bolagets datorer.

3) Åtagandet om en framtida avtalspensionering bör redovisas som en avsättning. En överenskommelse är träffad och det går att uppskatta beloppet.

4) Garantiåtagandet för fel i levererade varor bör redovisas som en kortfristig skuld alternativt som en avsättning.

Deluppgift 2.2

a) Då den ursprungliga investeringskalkylen av allt att döma är överspelad måste jag inrikta granskningen på den framtidsbedömning som nu kan göras. Jag inhämtar därvid information och underlag för att kunna göra en egen bedömning och kunna ta ställning till projektets utveckling och det bokförda värdet. Jag bör granska företagets dokumentation av kalkylen (kalkylerna) för den aktuella maskininvesteringen, inte minst för att säkerställa att kalkylen upprättats enligt vedertagna principer och att risker i projektet har beaktats.

Vidare bör jag bedöma de rutiner företaget har för analys och uppföljning av utfallet för investeringen. Detta förutsätter att jag har en tät kontakt med ledningen och styrelsen i företaget.

Jag måste ta ställning till om det föreligger behov av nedskrivning av det bokförda värdet av investeringsprojektet. Det kan vidare finnas anledning att bedöma om det föreligger ett behov för moderföretaget att skriva ned värdet på aktierna i Teknikpack AB.

Jag tar vidare upp frågan med ledningen/styrelsen om investeringen kan avbrytas utan risk för alltför stora kostnader inklusive eventuella skadeståndskostnader.

b) Vid upprättandet av årsredovisningen och andra rapporter är grundförutsättningen att företagets verksamhet skall fortsätta, s.k. going concern (fortsatt drift). Vidare ska företaget enligt årsredovisningslagen i förvaltningsberättelsen alltid lämna upplys-

ningar om viktiga förhållanden för bedömning av företagets resultat och ställning. Styrelsen måste också ta ställning till om den samlade informationen i årsredovisningen ger en rättvisande bild av situationen för Teknikpack AB.

Såvitt jag kan bedöma måste risken för negativt utfall för investeringen därmed påverka utformningen av årsredovisningen. Det handlar om ett väsentligt förhållande/väsentlig händelse efter balansdagen som måste omnämnas i förvaltningsberättelsen.

Deluppgift 2.3

Om Anders anser att årsredovisningen inte återspeglar "verkligheten" och därmed inte heller ger en rättvisande bild av företagets resultat och ställning kan han underteckna årsredovisningen och samtidigt bifoga ett yttrande till årsredovisningen. Detta förutsätter att Anders avvikande mening antecknats i ett styrelseprotokoll (årsredovisningslagen 2 kap. 7 §).

HOTELLKEDJAN AB (50 p)

Deluppgift 3.1

- a) *Huvudprincipen är enligt ett uttalande från Redovisningsrådets akutgrupp, URA 7, att ett koncernbidrag ska redovisas direkt mot fritt eget kapital hos både givaren och mottagaren. Då Hotellkedjan-koncernen inte är av den storlek att den är av allmänt intresse och företagets aktier inte heller är föremål för offentlig handel är en tillämpning av Redovisningsrådets rekommendationer och uttalanden inte tvingande. I de fall Bokföringsnämnden har lämnat rekommendationer och uttalanden ligger det ofta nära till hands att i stället tillämpa dessa. Koncernbidraget kan därför i Hotellkedjans fall redovisas i resultaträkningen.*

Det erhållna koncernbidraget på 7 mkr är inte tillräckligt för att återställa Hotellkedjan Västerås AB:s registrerade aktiekapital då man har förbisett reglerna i IL 40 kap. 18-19 §§ angående koncernbidragsspärr avseende förvärvade förluster. Koncernbidragsspärren innebär att gamla underskott, som fanns i bolaget när ägarförändringen ägde rum, inte får dras av mot erhållna koncernbidrag under det år ägarförändringen ägde rum och de fem därpå följande beskattningsåren. Nya underskott, d.v.s. de som uppkommit efter ägarförändringen, får dock kvittas mot erhållna koncernbidrag.

I detta fall innebär det att endast förlusterna för 2001 och 2002 om sammanlagt 2 mkr är kvittningsbara mot det erhållna koncernbidraget om 7 mkr. Vid skatteberäkningen måste ett belopp motsvarande den förvärvade förlusten på 5 mkr därför tas upp som en skattepliktig intäkt varvid en skattekostnad om 28 % av 5 mkr uppkommer. Årets vinst för Hotellkedjan Västerås AB blir då inte 7 mkr utan endast 5,6 mkr vilket inte räcker för att återställa det registrerade aktiekapitalet.

Eftersom styrelsen i Hotellkedjan AB vill återställa det registrerade aktiekapitalet i Hotellkedjan Västerås AB och koncernbidragsmöjligheter med skattemässig verkan inte föreligger kan Hotellkedjan AB lämna ett aktieägartillskott.

- b) *För koncernbidrag mellan två helägda dotterföretag, som i det här fallet, gäller samma regelverk som om bidraget hade lämnats via moderföretaget. När ett dotterföretag lämnar ett koncernbidrag till ett systerföretag måste koncernbidraget rymmas inom utdelningsbara medel enligt aktiebolagslagen, samt även inom underkoncernens fria egna kapital. Vidare gäller de övriga begränsningar som följer av aktiebolagslagen 12 kap. 2 § 2 st.*
- c) *Moderföretaget bör överväga en nedskrivning av värdet på aktierna i dotterföretaget Hotellkedjan Västerås AB, som har redovisat förluster sedan förvärvet för två år sedan. Det är tveksamt att prognosen som presenterades i början av 2003 undanröjer hotet om en nedskrivning. Då det är fråga om en finansiell anläggningstillgång kan nedskrivning ske även om det inte kan antas att värdenedgången är bestående.*

I koncernredovisningen måste prövning ske av eventuellt övervärde i dotterföretagets fastighet.

Deluppgift 3.2

- a) *Orsaken till fusionsresultatet är att hyresintäkterna i dotterföretaget inte täcker avskrivningarna av det koncernmässiga övervärdet på dotterföretagets fastigheter. Det egna kapitalet i dotterföretaget är oförändrat sedan förvärvet eftersom någon vinst aldrig redovisats. Hela det överskott som genererats i underkoncernen har kommit moderföretaget tillgodo genom den valda metoden för hyressättningen. Dotterföretagets beräknade värde har varje år sjunkit och någon motsvarande nedskrivning av värdet av dotterföretagsaktierna har inte skett i moderföretaget.*
- b) *Fusionsförlusten ska föras direkt mot det fria egna kapitalet i moderföretaget Hotellkedjan Karlstad AB (Bokföringsnämndens vägledning - Fusion av helägt aktiebolag). Utdelningsutrymmet påverkas dock inte av fusionen eftersom det tidigare utgjorts av det fria egna kapitalet i Hotellkedjan Karlstad-koncernen. Vid beräkningen av det fria egna kapitalet i Hotellkedjan Karlstad-koncernen har den skillnad som finns mellan bokfört värde på dotterbolagsaktierna och det koncernmässiga värdet (eget kapital och koncernmässigt övervärde) redan beaktats.*

Deluppgift 3.3

Jag måste som revisor i Hotellkedjan Norrköping AB vara uppmärksam på reglerna i Konkurslagen och Brottsbalken vad gäller obestånd och aktiebolagslagens regler gällande tvångslikvidation vid kapitalbrist. Företaget har under hösten 2002 en ansträngd likviditet och behöver extern finansiering för att klara de löpande betalningarna. Jag måste vidare ta del av bolagets likviditetsprognos och analyser om konkurrens, beläggning och priser etc. samt åtgärdsplaner. Jag måste även kontrollera att inte mer än 50% av det registrerade aktiekapitalet är förbrukat. Beroende på omständigheterna sammanfattar jag mina slutsatser i en rapport/erinran till ledningen/styrelsen.

I Hotellkedjan Karlstad AB måste jag ta ställning till om det är fråga om ett förbjudet lån enligt aktiebolagslagen 12 kap 7 §, eftersom Rolf är både aktieägare, styrelseledamot och VD i moderföretaget Hotellkedjan AB. Lagen medger dock fyra undantag för lån till personer i den "förbjudna kretsen", nämligen kommunlån, koncernlån, kommersiella lån och småaktieägarlån. Det lån som beviljats till Hotellkedjan Norrköping AB faller in under kategorin kommersiella lån, då lånet betingas av affärsmässiga skäl och uteslutande är avsett för företagets rörelse. Hotellkedjan Norrköping AB uppfattas av marknaden som ett hotell i Hotellkedjan-gruppen, varför det ligger i Hotellkedjan-koncernens intresse att Hotellkedjan Norrköping AB inte hamnar i finansiella svårigheter som kan skada koncernens namn och rykte. Det beviljade lånet ska tas med i en särskild förteckning över beviljade lån som betingas av kommersiella skäl (enligt aktiebolagslagen 12 kap 9 §).

Jag måste även granska att beslutet om utlåningen fattats på ett formellt riktigt sätt och dokumenterats i ett styrelseprotokoll.

Jag bör även granska huruvida utlåningen kan aktualisera bestämmelserna om förtäckt utdelning eller olovlig vinstutdelning. Vidare bör jag som ett led i förvaltningsrevisionen i Hotellkedjan Karlstad AB ta ställning till om bolaget utsatts för risker.

Jag sammanfattar min bedömning i en erinran till styrelsen i Hotellkedjan Karlstad AB. I min erinran redogör jag för aktiebolagslagens regler rörande utlåningen och de risker som är förknippade med utlåningen.

Mitt agerande som revisor påverkas inte av att jag är vald revisor i båda företagen då jag har att följa revisorslagens, aktiebolagslagens och FAR:s regler för god revisorssed vad gäller t.ex. tystnadsplikt, opartiskhet och självständighet.

Deluppgift 3.4

Överväganden

Jag måste bedöma värdet av fordran om 3 mnkr hos Hotellkedjan Norrköping AB. Av stor betydelse är tillförlitligheten i den likviditetsprognos som Rolf upprättat varför jag granskar prognosen och jämför med historiska betalningsmönster.

Det egna kapitalet i Hotellkedjan Karlstad AB uppgår per 2002-12-31 till 15 mnkr varför en tillgångspost på 3 mnkr till synes inte uppgår till ett så väsentligt belopp att fordran är av avgörande betydelse för företagets fortbestånd. Jag måste dock bedöma likviditetssituationen och risken för obestånd.

Osäkerheten angående värdet av fordran kan föranleda en begränsning vid beslut om vinstutdelning och koncernbidrag enligt den s.k. försiktighetsregeln i aktiebolagslagen 12 kap 2 § 2 st.

Jag rekommenderar Hotellkedjan Karlstad AB att i förvaltningsberättelsen upplysa om utlåningen till Hotellkedjan Norrköping AB, då det rör sig om ett väsentligt förhållande för bedömning av resultat och ställning Hotellkedjan Karlstad AB (årsredovisningslagen 6 kap. 1§).

Förutsatt att likviditetsprognosen är tillförlitlig, att förvaltningsberättelsen ger tillräckliga upplysningar om utlåningen och att beslutet om utlåningen fattats på ett korrekt sätt kan revisionsberättelsen upprättas i enlighet med standardutformningen. Under alla förutsättningar ska noteringen om den särskilda förteckningen dock finnas med.

Frågan angående styrelseledamöterna Johan och Rolfs ansvarsfrihet kan komma att aktualiseras om värdet av fordran bedöms som osäkert och beslutet om utlåningen inte fattats på ett korrekt sätt.

Förutsatt att jag bedömer värdet av fordran som osäkert, dock inte så att värdet av fordran är av avgörande betydelse för bolagets fortbestånd, utformar jag revisionsberättelsen enligt nedan.

En kopia av revisionsberättelsen ska enligt aktiebolagslagen 10 kap. 33a § sändas till skattemyndigheten.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Hotellkedjan Karlstad AB

Org.nr 535611-1111

Jag har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens förvaltning i Hotellkedjan Karlstad AB för räkenskapsåret 2002. Det är styrelsen som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger mig rimlig grund för mina uttalanden nedan.

Osäkerhet föreligger angående värdet av en fordran som i balansräkningen upptagits till 3 mnkr. Denna fordran är emellertid inte av avgörande betydelse för bolagets fortbestånd.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och

ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige, allt med undantag av att ovan angivna förhållande inte omnämns.

Särskild förteckning över lån och säkerheter har upprättats i enlighet med vad som föreskrivs i aktiebolagslagen.

Jag tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderföretaget och för koncernen, disponerar vinsten i moderföretaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Ort och datum

XX

Godkänd revisor

Deluppgift 3.5

Jag ber att få se på avtalen, både det ursprungliga låneavtalet och det som Hotellkedjan Norrköping AB ingått avseende förvärvet av fordran.

Jag kontaktar sedan konkursförvaltaren i Diskoduck AB för att efterhöra om konkursen är avslutad och om bolaget kan räkna med att få utdelning på sin fordran. Beroende på svaret från konkursförvaltaren kan jag ta ställning till värdet på den tillgång som bolaget förvärvat för 300 tkr. Visar det sig att den inte har något värde har Rolf medverkat till att bolaget förvärvat en tillgång till ett för högt pris och därigenom orsakat bolaget ekonomisk skada. Om utdelning däremot kommer att erhållas med ett belopp i ungefärlig nivå med anskaffningsvärdet har bolaget inte åsamkats någon skada. De regler som främst är aktuella avseende Rolfs agerande finns i brottsbalken 11 kap. (trolöshet mot huvudman och bokföringsbrott).

Förfarandet kan även stå i strid med kapitalskyddsreglerna och aktualiserar då bestämmelserna om utbetalningsförbud enligt aktiebolagslagen 12 kap.

Jag diskuterar de aktuella reglerna med Rolf. Jag berättar även om den skyldighet jag som revisor har enligt aktiebolagslagen 10 kap. att agera vid misstanke om brott. Jag påpekar även att en ändring måste ske av bokföringen av fordringsbeloppet i räkenskaperna.

Med antagande om att ändring skett av bokföringen och att fordringsbeloppet redovisas korrekt i räkenskaperna per 2002-12-31 har jag att ta ställning till frågan om ansvarsfrihet för Rolf, som utgör styrelsen i bolaget. Jag måste därvid göra en bedömning av om Rolfs handlande genom förvärvet av lånefordran kan föranleda ersättningskyldighet gentemot bolaget, d.v.s. om bolaget har skadats eller inte.

Deluppgift 3.6

Aktieinnehavet ska i Hotellkedjan AB och i koncernredovisningen redovisas som ett intresseföretag.

Motivet är att ägandet sannolikt utgör ett led i en varaktig förbindelse, vilket är ett av kriterierna enligt årsredovisningslagen för att ett innehav ska anses vara ett intresseföretag. Enligt bilaga 1 till RR 13 anges att om syftet med innehavet är att aktierna ska avyttras inom ett år ska dessa emellertid inte klassificeras som ett intresseföretag.

Det andra kriteriet för att ett intresseföretag skall föreligga är att ett betydande inflytande kan utövas. Då innehavet uppgår till minst 20 % av rösterna anses ägarföretaget ha ett betydande inflytande, om inte annat framgår av omständigheterna.

Redovisning av aktieinnehavet kan alternativt redovisas som en kortfristig placering om avståndet från betydande inflytande tydligt avtalats och att kompletterande information lämnas i årsredovisningen om avsikten med innehavet.

Deluppgift 3.7

a)

- *Att bokningssystemet är integrerat med redovisningssystemet kan innebära problem om redovisningssystemet ska uppdateras och filöverföringen inte längre fungerar, d.v.s. att systemen inte längre är kompatibla.*
- *Att bokningssystemet är ett nytt system som inte tidigare testats i praktiken.*
- *Att det saknas programdokumentation.*
- *Att Hotellkedjan AB blir mycket beroende av programvaruleverantörens existens och fortsatta kompetens för support.*
- *Affärsmässiga risker, t.ex. att kunder lämnar på grund av bristfälliga rutiner.*
- *Att systemet är specialutvecklat för verksamheten. Systemet måste kunna utvecklas och uppdateras i takt med att verksamhetens krav förändras.*

b)

Granskning bör ske av avtalet mellan Hotellkedjan och programvaruleverantören med avseende på bl. a support, uppdatering, garantier.

Kontroll bör ske om någon ansvarig finns utsedd hos Hotellkedjan för administrationen av bokningssystemet och hur kontakterna med programvaruleverantören sköts

Granskning bör ske av bokningssystemets funktioner och att det som förs över automatiskt till redovisningen finns dokumenterat på ett förståeligt och lättillgängligt sätt.

Transaktionstest bör göras för att verifiera att en försäljningshändelse behandlas korrekt av bokningssystemet och att filöverföringen till redovisningssystemet fungerar korrekt. Samtidigt görs en avstämning mellan bokningssystemet och redovisningen.

En kontroll bör ske av att filöverföringen mellan bokningssystemet och redovisningssystemet fungerar även efter förändringar i respektive program och att systemen kan uppdateras och förändras i takt med verksamheten och fortfarande vara kompatibla.

Granskning av att programdokumentation finns och är uppdaterad.

En genomgång bör ske av rutinerna vid handhavandet av bokningssystemet i hotellreceptionerna, med inriktning på både redovisnings- och affärsmässiga risker.

En genomgång och granskning måste ske av företagets tillvägagångssätt för att komma till rätta med de uppkomna differenserna och företagets rutiner för avstämning av konton för kundfordringar och inneliggande gäster.

Granskning bör ske av vilka back-up rutiner företagen har och hur driftsavbrott hanteras.